

ДЕРЖПРОД
СПОЖИВСЛУЖБА

***Особливості
здійснення заходів
державного контролю
операторів ринку
за дотриманням вимог
законодавства щодо
благополуччя тварин***

Система виконавчих органів у сфері благополуччя тварин:

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІКИ,
ДОВКІЛЛЯ ТА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
З ПИТАНЬ БЕЗПЕЧНОСТІ ХАРЧОВИХ
ПРОДУКТІВ ТА ЗАХИСТУ СПОЖИВАЧІВ

**забезпечує формування та
реалізацію державної політики
у сфері благополуччя тварин**

**реалізує державну політику
у сфері благополуччя тварин
(компетентний орган)**

СТРУКТУРА

Центральний рівень

Державна служба України з питань безпеки харчових продуктів та захисту прав споживачів (Держпродспоживслужба)

Регіональний рівень

Головні управління Держпродспоживслужби в областях та місті Києві

Регіональні державні ветеринарні лікарні

Регіональні державні лабораторії Держпродспоживслужби

Міжрегіональні головні управління Держпродспоживслужби на державному кордоні

Місцевий рівень

Відділи головних управлінь в районах

Районні та міжрайонні державні ветеринарні лікарні

Відділи прикордонного інспекційного контролю

ДП «Агентство з ідентифікації та реєстрації тварин» (Київ)

Державний науково-дослідний інститут з лабораторної діагностики та ветеринарно-санітарної експертизи (Київ)

Державний науково-дослідний контрольний інститут ветеринарних препаратів та кормових добавок

До повноважень Державної служби України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів належать:

Організація та **здійснення державного контролю** за дотриманням вимог законодавства про благополуччя тварин

Надання витягів з **Реєстру державних сертифікатів**

Вжиття заходів для усунення виявлених порушень законодавства про благополуччя тварин

Розгляд випадків порушення законодавства про благополуччя тварин

Складання щорічних звітів про стан дотримання вимог законодавства про благополуччя тварин, а також їх оприлюднення

Видача, відмова у видачі та припинення дії державних сертифікатів про наявність достатніх знань і навичок для дотримання вимог законодавства про благополуччя тварин

Ведення Реєстру державних сертифікатів про наявність достатніх знань і навичок для дотримання вимог законодавства про благополуччя тварин та виконання функцій його адміністратора

Видача та відмова у видачі тимчасових дозволів на виконання обов'язків з утримання, забою, транспортування тварин, що утримуються в господарстві, та/або виконання пов'язаних з цим операцій

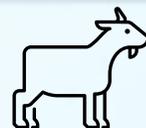
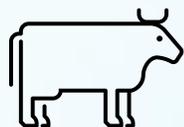
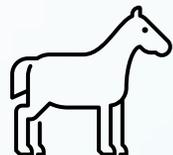
Благополуччя тварин

Благополуччя тварин означає, що тварина перебуває у стані, коли вона - здорова, має комфортні умови, достатньо їжі та води, відчуває себе в безпеці, поводить себе природньо і не страждає від болю, страху чи виснаження.

Це також включає в себе забезпечення таких позитивних емоцій як грайливість і зацікавленість.

Більш детально, благополуччя тварин включає наступні аспекти:

- **Фізіологічний стан:** тварина має бути здоровою, мати доступ до води та їжі, а також можливість вільно рухатися та відпочивати.
- **Психологічний стан:** тварина має відчувати себе в безпеці, не відчувати страху, болю, тривоги, нудьги чи самотності.
- **Природна поведінка:** тварині треба надати можливість виражати свою природну поведінку, наприклад гратися, досліджувати та спілкуватися з іншими тваринами свого виду.
- **Умови утримання:** приміщення, де утримуються тварини, повинні бути чистими, сухими, забезпечувати достатньо місця для руху та відпочинку, а також захищати від екстремальних погодних умов.
- **Етичне ставлення:** важливо, щоб тварини не зазнавали жорстокого поводження, а їх життя і здоров'я поважалися.

Благополуччя тварин

Утримання свійських тварин у господарствах (на потужностях)

Достатня кількість кваліфікованого персоналу

Огляд персоналом

тварини, благополуччя яких залежить від постійного догляду

щонайменше один раз на день

інші тварини

періодичність, що забезпечує уникнення можливості завдання будь-яких страждань

Хворі (чи з підозрою на зараження хворобами) або травмовані тварини

- належний догляд та/або лікування
- у разі потреби – ізоляція в належно облаштованих приміщеннях

Неприпустимість необґрунтованого обмеження свободи пересування

(залежно від видової приналежності тварини)

Для тварин, які утримуються на прив'язі або в закритих приміщеннях, – достатній простір для пересування

з урахуванням фізіологічних та етологічних потреб

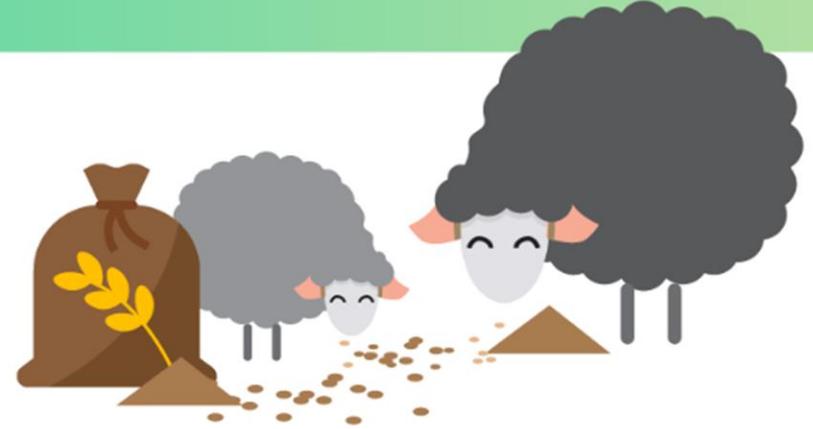

БЛАГОПОЛУЧЧЯ ТВАРИН

Годівля, напування свійських тварин

- Повнорационна годівля
- Доступ до води

Спосіб годівлі та напування

Обладнання для годівлі та напування

не завдає травм та зайвих страждань

мінімізує можливість забруднення корму та води

достатній фронт годівлі

(запобігає травмуванню тварин, що спричиняється боротьбою між тваринами під час годівлі та напування)

Хто здійснює офіційний контроль з питань благополуччя тварин?

Державний ветеринарний інспектор, тобто ветеринарний лікар, який працює в системі компетентного органу (Держпродспоживслужба та її територіальні органи) і до службових обов'язків якої належить здійснення заходів державного контролю за дотриманням законодавства про ветеринарну медицину та благополуччя тварин

ДЕРЖПРОД
СПОЖИВСЛУЖБА

***Процедура видачі
державних
сертифікатів про
рівень знань персоналу
потужностей щодо
дотримання вимог
законодавства про
благополуччя тварин***

Якими НПА регулюється процедура видачі державних сертифікатів?

Закон України «Про ветеринарну медицину»

передбачає, що персонал потужності, до обов'язків якого належить утримання, умертвіння, транспортування сільськогосподарських тварин **повинен володіти достатніми знаннями та навичками щодо дотримання вимог законодавства про благополуччя тварин.**

Постанова Кабінету Міністрів України від 27.12.2024 р.№ 1520

встановлює **Порядок ведення Реєстру державних сертифікатів про наявність достатніх знань та навичок щодо дотримання вимог законодавства про благополуччя.**

Наказ Мінагрополітики від 11.10.2024 № 3933

визначено процедура навчання персоналу та зацікавлених сторін, які беруть участь у впровадженні законодавства про благополуччя тварин, та визначено хто має проводити таке навчання.

Вимоги Наказу Мінагрополітики № 3933

Що включає в себе навчання?

- теми щодо вимог законодавства про благополуччя тварин: утримання, забій, перевезення;
- перевірка знань і практичних навичок;
- видача державного сертифіката про достатній рівень знань і навичок;
- можливість отримання тимчасового допуску до проходження повної підготовки.

Хто проводить навчання?

лише уповноважені юридичні особи (держустанови, підприємства, організації).

Вимоги до уповноважених організацій:

- ✓ наявність ліцензії на освітню діяльність;
- ✓ кваліфікований персонал з ветеринарної медицини;
- ✓ програми навчання та навчальні матеріали;
- ✓ база для практичної підготовки і можливість електронної комунікації.

Визнання попереднього досвіду:

1 рік досвіду до 01.01.2027 визнається еквівалентом проходження підготовки (за наявності підтверджуючих документів).

Контроль і затвердження:

Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України здійснює оцінку та уповноваження закладів;

повноваження дійсне безстроково до відкликання або зупинення;

перевірка відповідності не рідше одного разу на 3 роки.

Положення постанови КМУ від 27 грудня 2024 р. № 1520

Типи сертифікатів:

державний сертифікат про знання та навички щодо:

- утримання тварин;
- умертвіння;
- транспортування;
- супутні операції;

тимчасового допуску до повного проходження підготовки

Реєстр державних сертифікатів ведеться Держпродспоживслужбою і містить інформацію про:

сертифікати, допуски, дату видачі/припинення;

власника (ПІБ, ІПН/паспорт);

напряму підготовки та типу операцій;

організацію, яка проводила навчання.

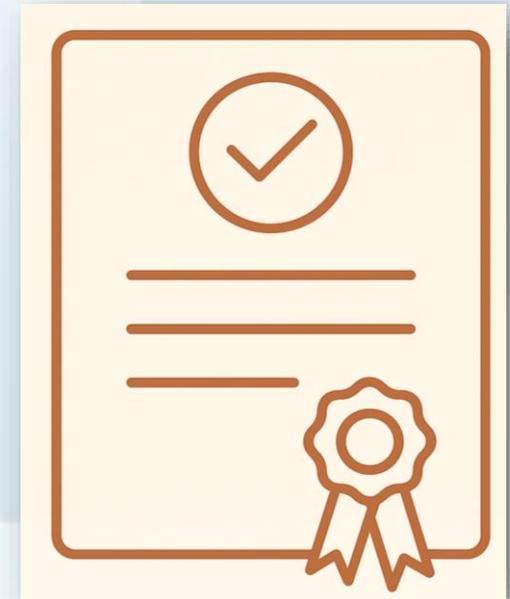
Витяг з реєстру:

- надаються безоплатно;
- через електронний кабінет або на запит;
- підписуються кваліфікованим електронним підписом реєстратора.

Захист даних:

всі дані захищаються відповідно до закону про персональні дані;

ведеться журнал доступу, змін, передачі та видалення інформації.

Отримання сертифікату на основі досвіду

Досвід, персоналу потужностей, з утримання сільськогосподарських тварин, а також здійснення супутніх операцій **тривалістю не менше як один рік** набутий до 01 січня 2027 року визнається еквівалентним проходженню відповідної підготовки щодо дотримання вимог законодавства про благополуччя тварин шляхом видачі державного сертифікату про наявність достатніх знань та навичок щодо дотримання вимог законодавства про благополуччя тварин.

Для отримання державного сертифікату особи зазначені в цьому пункті подають до Держпродспоживслужби:

- **заяву** про видачу державного сертифікату про наявність достатніх знань та навичок щодо дотримання вимог законодавства про благополуччя тварин;
- **письмову декларацію** до заяви про видачу державного сертифікату про наявність достатніх знань та навичок щодо дотримання вимог законодавства про благополуччя тварин;
- **звірену** належним чином **копію трудової книжки** (за наявності) або **відомості про трудову діяльність з реєстру застрахованих осіб Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування**;
- **документ, що підтверджує оплату** за видачу державного сертифікату про наявність достатніх знань та навичок щодо дотримання вимог законодавства про благополуччя тварин.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства аграрної політики
та продовольства України
11 жовтня 2024 року № 3933
Голові компетентного органу

Заява
про видачу державного сертифікату про наявність достатніх знань та
навичок щодо дотримання вимог законодавства про благополуччя тварин

Заявник: _____
(прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) для фізичної особи)

_____ (зазначити повну назву підприємства (пробувальниці))

(реєстраційний номер облікової картки платника податків (серія (за наявності) та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та хочуть залишити для себе номер реєстраційного органу і номер паспорта в паспорті))

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства аграрної політики
та продовольства України
11 жовтня 2024 року № 3933

Письмова декларація

до заяви про видачу державного сертифікату про наявність достатніх
знань та навичок щодо дотримання вимог законодавства про
благополуччя тварин

Заявник: _____
(прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності))

_____ (зазначити повну назву підприємства (пробувальниці))

(реєстраційний номер облікової картки платника податків (серія (за наявності) та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та хочуть залишити для себе номер реєстраційного органу і номер паспорта в паспорті))

(унікальний номер заяви в Єдиному державному демографічному реєстрі (за наявності))
номер телефону _____
адреса електронної пошти (за наявності) _____

Засвідчую, що я не притягався (-лася) до відповідальності за порушення вимог
законодавства про благополуччя тварин та/або законодавства про захист тварин від
жорстокого поводження протягом останніх трьох років, що передують даті подання заяви
про видачу державного сертифіката.

_____ (посада) _____ (підпис) _____ (власне ім'я та прізвище)

_____ 20__ року

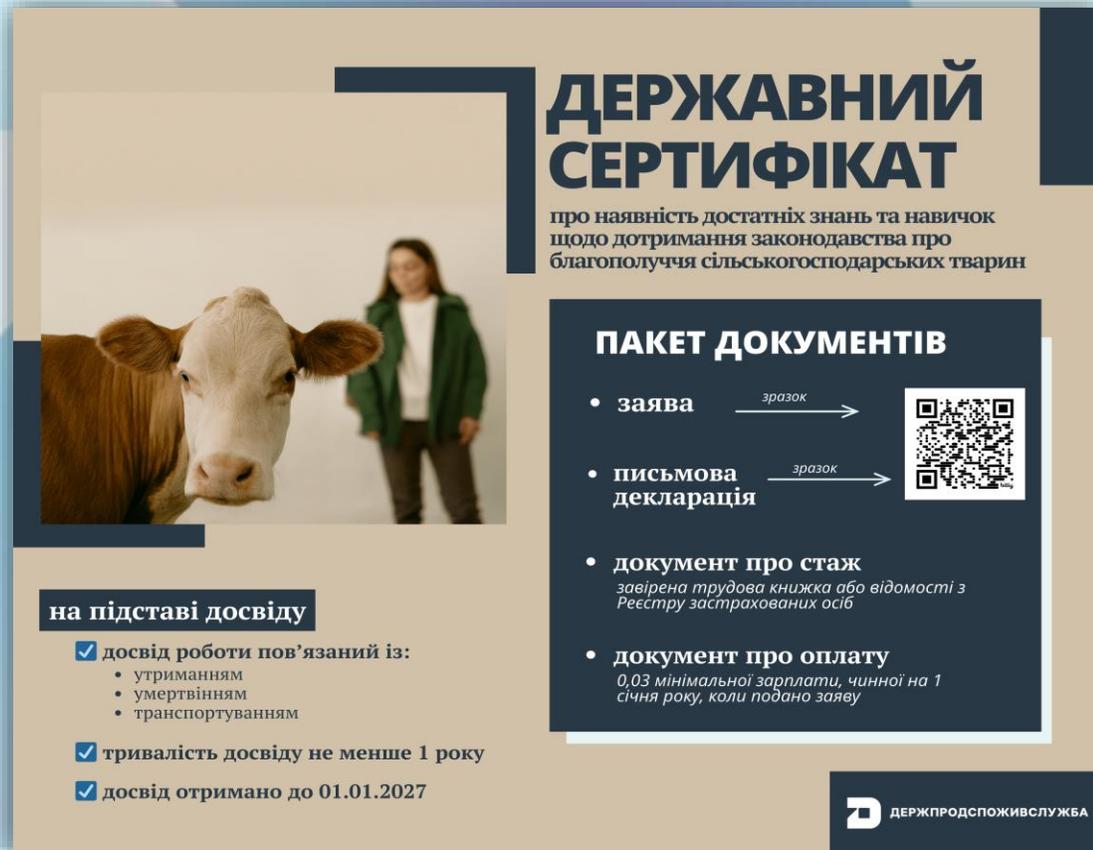
Куди надсилати документи?

До територіального органу Держпродспоживслужби у вашому регіоні

Документи можуть бути подані шляхом особистого звернення або через уповноважену особу, надіслані поштовим відправленням або подані в електронній формі.

Якщо документи подані електронною поштою, надсилати їх у паперовій формі повторно не потрібно.

Підкреслюємо, що повідомлення надсилається до територіального органу Держпродспоживслужби в паперовій або електронній формі з дотриманням вимог [Закону України](#) "Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги". Це означає, що супровідний лист повинен бути підписаний власним або електронним підписом.

ДЕРЖАВНИЙ СЕРТИФІКАТ
про наявність достатніх знань та навичок щодо дотримання законодавства про благополуччя сільськогосподарських тварин

ПАКЕТ ДОКУМЕНТІВ

- заява $\xrightarrow{\text{зразок}}$
- письмова декларація $\xrightarrow{\text{зразок}}$
- документ про стаж
завірена трудова книжка або відомості з Реєстру застрахованих осіб
- документ про оплату
0,03 мінімальної зарплати, чинної на 1 січня року, коли подано заяву

на підставі досвіду

- ✓ досвід роботи пов'язаний із:
 - утриманням
 - умертвінням
 - транспортуванням
- ✓ тривалість досвіду не менше 1 року
- ✓ досвід отримано до 01.01.2027

 ДЕРЖПРОДСПОЖИВСЛУЖБА

Переваги від впровадження вимог до благополуччя тварин

Очікувані вигоди / економія

- ✓ Зниження загибелі тварин та захворювань
- ✓ Краща продуктивність тварин
- ✓ Менше травматизму та стресу
- ✓ Зниження летальності в дорозі
- ✓ Якісніше м'ясо (менше стресу → краще *pH*)
- ✓ Доступ до ринків ЄС
- ✓ Конкурентніша продукція

ДЕРЖПРОД
СПОЖИВСЛУЖБА

Дякую за увагу

Світлана ШЛАПАЦЬКА,

відділ здоров'я та благополуччя тварин
управління здоров'я та благополуччя тварин,
організації протиепізоотичних заходів
Департаменту безпеки харчових продуктів
та ветеринарної медицини

